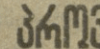

ცერბონა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-საოპერატიული გაზეთი „ცერბონა“ თბილისში 100,000 მ. სამგლოვოვარო განცხადება პირველ გვერდზე 500,000 უკანასკნელზე 300,000 მ. განცხადება 10.000 მ. ნოვარელოს სტრუქტურა. კანტორა ღიაა დღის 8—2 ს. რედაქტორის ნავა შეიძლება 10—12 ს. რედაქტორის მისამართი—ტფილისის სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 10—34.

სვით. ფასი 50 სს მან. პრეზიუმ. 5000 მან.

● რუსთაველის თეატრი ●

სახელმწიფო აკადემიური დრამა

შაბათს 25 და კვირას 26 ნოემბერს

ცხვრის ფეხები

დადგმა კ. მარჯანიშვილისა.

№ 165.

დასაწყისი სრულ 8 საათზე 2—2

სახელმწიფო აკადემიური თეატრი

მ. კ. მ. რ. ა.

შაბათს 25 ნოემბერს

მინილენი

კვირას 26 ნოემბერს

ურის ქალი

დასაწყისი სრულ 8 ს. მე 3 ჯარის შემდეგ დარბაზში შესვლა აკრძალულია. კასა ღიაა 11—2 სა-მდე და საღამოს 6-დან წარმოდგენის დამთავრებამდე. № 166.

შაბათს, 25 ნოემბერს საღამოს 6 საათზე ალექსკომის ფანოგაში დანიშნულია ქალაქის ალექსკომის მოკრიბი სხდომა დასწრება სპალა წავრთაპის საპალაბულა. მდივანი ხუნდაძე

კუნოს კაბინეტი

გერმანიაში შექმნილმა მდგომარეობამ გამოიწვია ვირტის კაბინეტის დაქვემდებარება. ვირტის კაბინეტი აგრეთვე იყო კოალიციონურის ნიშნად. სოციალ-დემოკრატიული პარტია მასში დიდ როლს თამაშობდა, მაგრამ გერმანიის ცხოვრების ვითარებამ ძირითადი გამოუთხარა ასეთი კოალიციის არსებობას. სოციალურ კლასთა დაპირისპირება დღეს მთელ მსოფლიოში მეტად მწვავე ხასიათს ღებულობს. ამ მხრივ გერმანიას პირველი ადგილი უჭირავს. დღეს არის ეპოქა კაპიტალის სატიკი შემოტევისა მუშათა კლასის მიმართ, რომელიც სხვა და სხვა ფორმებით ვითარდება ევროპის კონტინენტზე. იტალიური ფაშიზმი ამ შემოტევის ერთი უძლიერესი ფორმადანია. კაპიტალი სტილიზმს არა მარტო პოლიტიკური ძალა უფლებს ხელში ჩაგდებას და განმტკიცებას, არამედ მუშათა კლასის სრულ განადგურებას და მათ დამორჩილებას. ფაშიზმმა ეს თავისი პროგრამა განახორციელა იტალიაში, ის პოლიტიკურ მმართველობის სათავეში მოექცა და სახელმწიფო აპარატის საშუალებით განადგურებულ შემტევს აწარმოებს მუშათა კლასის წინააღმდეგ. მაგრამ კაპიტალის ასეთი პოლიტიკით მარტო იტალია არ ხასიათდება. დღეს ევროპის მნიშვნელოვან ცენტრებში კაპიტალის შავრაზმელოური ორგანიზაციები ასეთივე საშუალებით გამოდიან პროლეტარიატის წინააღმდეგ.

გერმანიის ბურჟუაზიის მთელი ინტერესები და სამოქმედო გეგმები მიმართული იყო იქითკენ, რომ რევოლუციონური მოძრაობის პროცესში, როდესაც პროლეტარიატის რიგები, ენტუზიაზმით გარემოცულნი, იბრძოდნენ საბჭოთა სისტემის დასაყარებად, პოლიტიკური ძალა უფლება შეენარჩუნებინა. ამ თავის მიზანს გერმანიის ბურჟუაზიამ მიახწია მენშევიკურ პარტიის დიდი დახმარებით. ნოსკე-გერტის პოლიტიკამ, რომელიც ფაქტურად პრო-

ზია გულწრფელად აფასებს მენშევიკების ამ ღეჟულს. რეისტაგში ამის წინააღმდეგ ექს-კლუზური ვირტი მთელი თავისი ენერგიით იცავდა ს.დემოკრატიკ პრეზიდენტ ებერტს, ნაციონალისტების გამოლაშქრებისაგან და აღნიშნავდა, რომ ებერტი და მისი პარტია (ს.დემოკრატები) არ ყოფილიყვნენ, თქვენ დღეს აქ არ იტანებოდით.

დღევანდელმა პირობებმა გამოაშკარავა ბურჟუაზიის მისწრაფებანი. ისინი სოციალ-დემოკრატების გარეშე ფიქრობენ სახელმწიფოს მართვას.

ვირტის კოალიციური მთავრობა დღეს და მის ადგილას აღმოცენდა „საქაინი“ კაბინეტი კუნოსი, სადაც ადგილი აღარ აქვს სოციალ-დემოკრატებს. ბერლინის გაზეთები გადმოგვცემენ, რომ ამით განზახული უპარტიო კაბინეტი ჩამოყალიბდა პოლიტიკურ მმართველში მართულების კაბინეტის ფორმში.

რა გზას ადგება ამ შემთხვევაში

თვითმოქმედების გზით

მხირალი ხალხი

დღევანდელ საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის დაარსების, ქართველ სტუდენტთა ეკონომიკურ სიღატაკისა და სიღატაკის შესახებ არა ერთი წერილი დაბეჭდილია. ამ სტრუქტურის ავტორს კი უნდა შეეძინა სხვა და სხვა პერიოდულ გამოცემებში საზოგადოებისა და ხელისუფლების ყურადღება მიექცია სტუდენტთა საკითხისათვის.

რასაკვირველია, ლაბორატორიული დღევანდელი საქმე. ვიდრე თვით საქმე, მაგრამ ყოველივე იმ ლაბორატორიულ და სპორტულ, რომელიც გაიხსნა მთელი ოთხი წლის განმავლობაში უკვე აშკარა გახდა, რომ ვერც სახელმწიფო და ვერც საზოგადოება ვერ გაუწევს დახმარებას სტუდენტთა ფართო მასის და ვერ შესძლებს მის ეკონომიკურ უზრუნველყოფას.

რა თქმა უნდა ბოლოდება და გაიქცება ბევრმა დაიშინა, ხელისუფლებამ მუდმივ ყოველთვის უსაყურდობით უყურადღებობას და სხვა და სხვა, მაგრამ ისიც ნათელია და აშკარა გახდა, რომ მარტო მტრად საზოგადოებათა ვიციტი და ვერ გამოვიჩინეთ ვერაფრითა უნარი საკუთარი გზით რაიმე საშუალება და აღმოჩენისა, რომელიც შეძლებდა მდგომარეობის გაუმჯობესების დასაწყისს დადგომას.

ჩვენი, სტუდენტებისათვის ნათელი ფაქტი უნდა იყოს ის გარემოება, რომ ჩვენში სრულად არა აქვს სტუდენტთა თვითმოქმედების, საკუთარი გზით სიბრძნის სურვილი, სკუთარი ძალებით რაიმე სფეროში შემოქმედების გამოჩენა.

თუ მხედველობაში არ მივიღებთ რამდენი ცალი ექრნისა და გაზეთის გამოცემას, რომელსაც უფრო პიროვნული ინიციატივა პიონდ, ვიდრე კოლექტიური ქაბინეტი სტუდენტობას არაფერი არ გვგვამთვობს. არც კულტურული სფერო არც ეკონომიკური არ გამოდგის ისეთი ასპარეზი ჩვენი შემოქმედებისა, რომელიც გამოდგომოდა ჩვენი მოდერნიზაციის საბაზისად.

ამ ფაქტის ნათელყოფა ის გარემოება, რომ სტუდენტთა კავშირი, როგორც სახისა და როგორი ტიპისა არ ყოფილა იგი, ყველა უნივერსიტეტშია ერთი და იგივე.

ვიცოცრავთ სტუდენტთა ორგანიზაციის ვერაფერსა და სათანადო და ვერც ერთმა დაგმა ვერ-მიახწია წარმატებას სტუდენტთა ძალეობით. რაშია საქმე? თუ ჩვენში არ არის მოქმედების უნარი, მუშაობის ხალხის და თვითდებული გატაცება საქმისადმი? ამ კითხვებზე ორი პასუხი შეიძლება მოგვცეს. პირველი მართალია, როდესაც რაიმე რთული მომენტში, ხალხაზული გამოცემა ყოველ სახელის სტილიზმს და თავდაწირვას პირველ ადგილს იკავებს. ამ მხრივ ჩვენ, სტუდენტობას ბრალს ვერაფერს დავდებ. ჩვენ შეგვიძლია დი-

შუკანალ-გაგათაბიდან

ომაღალთის მოთხოვნებიდან

„დღევანდელი მთავრობის“ ცნობით ინტერესებს მიიღო თავის მთავრობისაგან ინტერესები, რათა წამოაყენოს ლაზარის კონფერენციაზე შემდეგი მოთხოვნები: 1) განხორციელება ოსმალეთის ნაციონალური ხელშეკრულებისა, სრულად, 2) პლენარული დასავლეთი ფრაქციაში, 3) ავტონომია კონსტანტინოპოლის, 4) ინტერესების საზღვრისა და საზღვრის მიერ 6 მილიონი ფრანკის რაოდენობით ოკუპირებული, 5) დამატებითი ოსმალეთისათვის მოსულის ოლქისა, 6) საზღვრების გაწეობა ოსმალეთსა და სირიის შორის, 7) სრული ცნობა ოსმალეთის დამოუკიდებლობისა და კაპიტალიზმის უარყოფა. ავგონებ საჭირო არ არის, განგაძობს გაზეთი, აღიანიშნოს ის, რომ ზოგიერთი ამ პირობების არღვევს საფრანგეთის ინტერესებს. შესაძლებელია, რომ ისინი შეიქმნენ მიზნად განთქმულებისა.

უკეთესა რა ამ ცნობებს კომენტარების. „ტანი“ სწორსა ოსმალეთის პროგრამა არღვევს საფრანგეთის ინტერესებს, თუ ომი წამოიჭრება, ანტანტის სახელმწიფოები მოვალენი არიან სოლიდარულად გამოვიდნენ ოსმალეთის წინააღმდეგ. მონაწილეობა ბალკანეთის სახელმწიფოებისა ამ გამოცემაში უკეთესი. ოსმალეთის მხარეზე არის ერთადერთი საბჭოთა რუსეთი. ასეთ სიტუაციაში შეუძლია მოყვას მეტად რთული შედეგები.

კომინტერნის კონგრესი

რადგან სიგევა. მოსკოვი, 24 ნოემბ. კომინტერნის კონგრესის 23 ნოემბრის სხდომაზე ანხრადგმა თავისი სამოლოვი სიტუაციაში სიტუაცია იტალიაში გამოატლეს ჩვენი პოლიტიკა აღმოსავლეთის საქითში, 2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალიზმის მთავარი კანდიდატისა და ოსმალეთზე ფინანსური კანდიდატის დასაწყისად. ამ ქმედანგონის მთავრობა (გამოტოვებული) მსოფლიო იმპერიალიზმის წინააღმდეგ კომინტერნის სტრას გაფრთხილების საფუძველზე და აღმოსავლეთის გლეხები. მთავარი ამოცანა ჩინეთში—მუშათა მასების ორგანიზაცია და ერთიანი ფრონტის გატარება იმპერიალიზმის წინააღმდეგ სამბრძოლველად. იაპონიის პროლეტარიატისა უნდა მიიღონ პიროვნული ღონისძიებები სტრას გაფრთხილების საფუძველზე, საჭიროა იაპონიაში შეატანს მტკიცე პარტია და მოაუვებულ იქნენ ღრეკული შესაძლებლობანი. კომინტერნის მთავარი ლოზუნგია: აღმოსავლეთის მასების გასვლა. მუშათა მასების დაპყრობის შემდეგ ჩვენ უნდა დავიპყრო გლეხები და ხელისუფლება. აღმოსავლეთში კომპარტია უნდა იქნეს სახალხო პარტია ნამდვილი ამ სიტუაციის მნიშვნელობით.

აფრთხი წარმომადგენლის ბენცინგის განცხადება.

სამხრეთ აფრიკის დელეგატი ბენცინგი ცნობებს კონგრესის სმიტის მთავრობის მიერ 4 მუშის დახვედრის შესახებ, იმ მუშების, რომელნიც მონაწილეობას იღებდნენ სამხრეთ-აფრიკის გაფიცვებში. კონგრესის გამოავს რეზოლუცია, რომელიც უბოძებს უსაბუთო სამხრეთ აფრიკის მთავრობას.

კამათი დემოკრატიის საკითხის გარშემო.

კომინტერნის კონგრესის დილის სხდომაზე გრძელდება კამათი აღმოსავლეთის საქითის გარშემო. ინგლისის დელეგატი ვებმა აღნიშნა: რომ კომინტერნის პარტიებმა არ შეასრულეს თავიანთი მოვალეობა აღმოსავლეთის რევოლუციონერ მოძრაობის მიმართ, საჭიროა მომავალში ეს შეცდომა გამოსწორებულ იქნეს.

ჩინეთის დელეგაციის იუნ-ინგ ჩინის ნიტუა.

ჩინეთის დელეგატი იუნ-ინგ ჩინმა აღნიშნა, რომ სუნ იან-ჩენის დამარცხება, აიხანება სურვილით, რათა სამხედ-

ნახმენდა.

რომ გზით იქნას, განხორციელებული ღონისძიებები ფართო მასშტაბის დაგეგმვა-რეგულაცია, ვე-ბეი-ფუი განადგურა ან ბე-ლინა, იაპონიის დაპყრობის შემდეგ და თვით შეიქმნა ამერიკის ვასალი. ჩინეთის ფარ-თა მასშტაბის დაგეგმვაზე არ შეიძ-ლება დამყარება ფეოდალიზმის და უცხოეთის იმპერიალიზმის კომპრომის-ზე. უნდა გამოვიდნენ ჩინეთის რევო-ლუციონერ-დემოკრატიულ ელემენტებ-თან ერთად.

გვამოცემის დედგაფის ელ-აბაბის სიტყვა.

გვამოცემის დედგაფი ელ-აბაბი აღ-ნიშნავს, რომ ინგლისელებმა მიანიჭეს გვამოცემის ნახევარი მოგზაურთა დამოუკიდებლობა და ჩამოაშორეს მას სუდანს. ახალგაზრდა კომპარტიზმ მიიღოა ნიშ-ვებელთან გამარჯვებას. იგი დედგაფის მონაწილეობას პოლიტიკურად მომ-ბრუნებელი და არჩევნები.

ავტორიების დედგაფის სიტყვა ავტორიების დედგაფი აღნიშნავს, რომ კომპარტიზმში გამოიყენეს რა დე-გილოზიზმ მუშების შრომას, სტრუქტურა მუშების საცხოვრებელ მინიმუმს და ამო-დებენ ახალ იმპერს ყველაზე სფეროების წინააღმდეგ. ოპორტუნიზმით მოწი-ვედელ იქნას ყველა იმ ქვეყნების მუშა-თა ოპორტუნიზმის კონტრესი, რომელ-

ნიც მდებარეობენ წყნარ ოკეანეს ნაპი-რას ყველა მუშებთან ერთად.

მბ. საფაროვას სიტყვა.

საფაროვას აღნიშნავს, რომ მსოფლიო რევოლუციის ბედი დაკავშირებულია კოლონიალურ მოძრაობასთან. არსებობს საშუალება იმისა, რომ იმპერიალის-ტური გამოიყენებდნენ აღმოსავლეთის ჩი-ნო-მორჩილ ერებს კონტრ-რევოლუციის რევოლუციის სახით. კოლონიალიზმი მრე-ველობა გამოკვეთდა, წარმოიშვა პო-ლიტიკური, რომელიც მტრულად არის განწყობილი ფეოდალიზმის და უცხოე-თის იმპერიალისტების წინააღმდეგ. კო-მუნისტები უნდა შეეცადონ პასიური წინააღმდეგობა რევოლუციონერ მო-ძრაობად გადაქციონ.

ო. მალევის დედგაფის სიტყვა.

ო. მალევის დედგაფი აღნიშნავს, რომ საბჭოთა იმპერიალიზმის წინააღმ-დეგ მთელს კოლონიალურ წახალა-ტობასთან ერთად.

საბჭოთა დედგაფის სიტყვა.

საბჭოთა დედგაფი ამბობს, რომ საბჭოთაი არსებობის თუქცა არა მრე-ვოლუციონერობა, მაგრამ დამატებითი წმინდა პოლიტიკური კომპარტი-ზმით გამოიყენებენ, რომელიც ყველა 15 ათასი მუშა, იმყოფებიან კომპარტიის შეგავლენის ქვეშ.

პეპალი პეპეპი

განათლების კომისარატი.

— ტფილისის შრომის სკოლების გადარეგულირება. თანამდ-სახ. გან. კომისარატიის კოლეგიის დადგენილებით 1922—23 წლის დაწყე-ბამდე მოხდა შრომის სკოლების შეჯ-გუფება-გადარეგულირება.

ტფილისის განათლების განყოფილე-ბამ მოახდინა შეჯგუფება შრომის სკო-ლების შემდეგ სისტემით: მესამე სკოლა მეორეს მე-10-ე შეფერადება მე-4 ს მე-6-ე შეფერადება მე-8-ს, მე-17-ე შეფ-ერადება მე-15-ს, მე-110-ე შეფერადება მე-19-ს, მე-91-ე შეფერადება მე-24-ს, მე-45-ე შეფერადება მე-49-ს, მე-66-ე შეფერადება მე-65-ს, მე-48-ე შეფერადება მე-68-ს, მე-74-ე შეფერადება მე-72-ს, მე-77-ე შეფერადება მე-78-ს 31, 36, 51, 67, 75, 91, 102, 111, 112 სკოლები გაუქმებულია და მოწოდებო სხვა და სხვა სკოლაში განაწილებულია. გა-დაჯგუფების შედეგად შენარჩუნდა 8-ე და 9-ე სკოლა 89 სკოლა. მათ შო-რის 32 კართული, 23 კლასი, 22 სომხური, 4 ოსმალური, ებრაული 3 ოსმალური, 1 ასტური, 1 ბერძნული, 1 გერმანული, 1 პოლონური, 1 გადაჯგუ-ფებულია და შენარჩუნდა სკოლების შო-რის 1, 5, 11, 44 უშუალოდ ებრაული-ლებიან სახელმწიფოების და მოგვარე-საცდელ-საჩვენებელი სკოლები დაჩინ-სახ. გან. კომისარატიის განკარგულება-ში. ტფილისის განათლების განყოფი-ლების ხელ ქვემოთ ამ ემად არის საბე-შო სახლი 9, სახელწოდება 2 და სა-ხელწოდება 19.

— სასკოლო საკამათი აღზრდის კუთხით. ხელმწიფეთა მომზადება. სა-ხელმწიფოების კომისარატიის მიერ ამ მოკლე ხნით ტფილისისა და ქუთაის-ში იხ ნება სასკოლო საკამათი აღზრდის კუთხით.

1. კურსებს მიზნა ბავშვთა სახე-ლის ბიბლიის და კრის სასკოლო სა-კამათი აღზრდის მომზადება. მომზადე-ბა, 2. სასკოლო საკამათი აღზრდის კურ-სების სახელწოდება განათლ. კომისარატიის სასკოლო საკამათი აღზრდის განყოფი-ლების ხელმწიფეების ხელ ქვემოთ იხ ნება, 3. კურსების უშუალოდ ხელ-მწიფეების ეკსპრტის კურსების გა-მეგვარება, რომელიც ინიშნება და მტკიცდება სახ. გან. კომის. მიერ, 4. კურსების გა-მეგვარება არსებობს პედაგოგურ საკე-ბა, 5. პედაგოგურ საკების კომპლექტის შედგენა კურსების სახელმწიფო ორგა-ნიზაციული კომიტეტი, 6. კურსები ექვს თვისანი, მათ შორის ხუთი თვე სკე-რთა ლექციებისა და პრაქტიკულ მუკა-დინობისათვის, ხალხი უკანასკნელი მიმდევრ პრაქტიკული მუკადინობისათვის ტფილისის ერთ ერთ სასკოლო საკამათი აღზრდის დაწყებულდება, 7. ძირითა-დ მეთოდი კურსებზე—საბჭოთაო საბჭოთაო საბჭოთაო მინ-მალური რიკ-ხეის განსაზღვრით; კურსების სავალდ-ებლო ნაწილად ითვლება პრაქტიკული მუშაობა ტფილისის საკამათი აღზრდის დაწყებულდება პედაგოგურ საბჭოს ხელმწიფეების დამსწრეობის მო-ნაწილეობის მიღება კონფერენციის ექს-პერტების, 8. სწავლის მუშაობის ხელ-მწიფეობით უნდა მოწოდდეს იქნან სკო-ლი. აღზრ. მთავრ-მმართველობის პასუხისმგებელი მთავრ-მმართველი და ლექ-ტორები, 9. მსმენელების პრაქტიკულ მუშაობისათვის უნდა იქნაგებდნენ—საბჭოთა-საბჭოთა, პედაგოგურ, გა-ნათლების და ხელმწიფეების დაწყებუ-ლებით, სახელმწიფოს, ტფილისის სახ-ელმწიფოს, პოლიტმთავრის და გადამდ-ტფილისის და მსხვილ წარმოების ფა-რიკა-გარანებით, 10. კურსებზე შენარჩუნ-და მსურველისათვის საკითხი: ა) განათლე-რის ცნება არა ნაკლებ შრომის სკოლა-ში, ბ) თავისი დაქვება, გ) კოტელოდნი ტყე პედაგოგურსა და პრაქტიკულ მუ-შაობაში, გ) პოლიტიკური შენარჩუნ-ება.

შენიშვნა 1: საერთო ცოდნის გამოკ-ვეთა ხდება განსაკუთრებულ ანკეტის საშუალებით ან კოლოკიუმით, რომლის ფარმა მუშავდება სახელმწიფოს სასკო-ლო—საკამათი აღზრდის განყოფილების

სმიერ, შენიშვნა 2: მსმენელების კურსი დასრულება განსაზღვრება ინსტრუქ-ციით, რომელსაც იმუშავებს სასკოლო საკამათი აღზრდის განყოფილება, 11. კურსები 60 მსმენელზე განსაზღვრული, 12. კურსებზე ჩარეცხვა ხდება სახელ-კომის სასკოლო საკამათი აღზრდის გან-ყოფილების მიერ.

— ბავშვების დაწყებულდება პო-ლიტიკური, ოქტომბრის რევოლუციის ხუთი წლის თავის აღსანიშნავად სახ. გან. კომისარატიის სასკოლო აღზრ-დის მთავრ-მმართველობის მიერ პრა-ვინციებში განსაზღვრა 3 საბავშვო დაწყ-ებულდება: კოჯორში—კოლონია, სა-დაც უკვე მოთავსებულია 30 ბავშვი, დუშეთში—25 ბავშვი და ბორჩალოში ჩატახის ქარხნის სახელმწიფოს სახელში 10 ბავშვი.

— აღწერის მუშაობის მიზმი-ნარეობა ტფილისში. შტატის ინს-ტრუქციებთან გასწავლა მიმდინარე-ობის ნორმალურად. თანამშრომლე-ბი მეცადინეობენ სპეციალურად მათთვის მიკუთვნებულ შენობებში. 23 ნოემბრიდან ზოგიერთ რაიონებ-ში დასრულდა 1-ლი ჯგუფის ინს-ტრუქციებთან გასწავლა და ეხლა სწავლობენ მეცადინეობა მე-2-ე ჯგუ-ფთან. რაიონების ხელმწიფეებთან წინადადება მიეცათ გამოირცხონ აღმწერების სიიდან ის თანამშრომ-ლები, რომლებიც არ ესწრებიან მე-ცადინეობას. ქალაქის საბჭოთა ბიურო, რომელსაც ჰყავს დიდი კონტინგენტი სათადარიგო დაწყე-ბულების და განდიდატების, 23 ნოემ-ბრედგება მათ ინსტრუქციებთან გასწავლას, საჭიროების დროს მათ რაიონებში გასაგზავნათ. აღწერის დღეს ნათელადაა, საბჭოთალოში, მუშათა უბანში (ყოფ. ნაძალიდვის და დიდუბეში ქალაქის აღწერის ბიურო მთავრობის ჩაის აღწერის თანამშრომელთათვის. შორის მდებარე უბნებში, როგორიც არის მთავა-ლითადა, ნათელადა, საბჭოთალო, მუშათა უბანი და დიდუბე თანა-მშრომლები გადაიზიდება ქალაქის აღწერის ბიუროს მიერ სპეციალუ-რად ამ მიზნისათვის დანიშნულ ავ-ტომობილებით.

— განათლების მუშაობა სახელ-ს. მსმენელების 28 ნოემბრის სკო. 5 საათზე ნუშათა სასახლეში ოთახი № 37 დანი-შნულია განათლების მუშაობა პრაქტიკ-შრომის მართვით (აღნიშნე) წევრთა საზავადო ყრილობა. „სავალდებულოა ყველას თან პრინციპსა წიგნიკი და სხვა საჭირო დოკუმენტები. ვინც ყრილობის არ დაესწრო და არ ექნება საკმარისი სწავლით მისთვის, გამოირც-ხულ იქნებიან კავშირად.

სახელმწიფო კრებო

— სახელმწიფო ოპერა. დღეს, 25 ნოემბრის მეორედ „მინაონი“. მონაწი-ლეობენ პოპოვა, ბარანკა, სარაჯიშვი-ლი, ირეკი და სხ.

ორშაბათს, 27 ნოემბრის გამართება დიდი სადამო დარბაზი მიზანდარსა. დამატება „კარმენი“. მონაწილეობს მთელი დასი.

მე-4 მოქმედებაში დიდი ბალეტის დიფერენცირება.

— განდგომის ავადმყოფობა. ცნო-ბალი პოტი ქალის განდგომის ამ ემად მძიმედ ავად არის. ავადმყოფი განცი-ლის დიდს მედიკალიურ ხელმოკლეო-ბას.

— რუსთაველის თეატრი. დღეს, ნო-ემბრის 25, რუსთაველის თეატრში დად-გმულ იქნება პირველი „ცხვრის წყა-რით“ კ. მარჯანიშვილის რეჟისორიით წარმოდგენა დიდ ინტერესს იწვევს რეჟისორი დაფიქსირებული, ისე შინაარსით.

გეგმვის კავშირი

— გეგმვის კავშირი. გეგმვის კავშირი, რომელიც წარმოად-გენს დამწერებელ რუსეთში, თუ ტფი-ლისში, ვერ შეგვიძნეობს ერთ გარე-მოებას. მესაკუ კარგი აქვს, მთავარ-მე-რიკი ზოგჯერ კარგად ყოფილია, მაგრამ რადიც უკნ უნდა იქნას. ქრთველი ხალხი მთლიან თუ დაბალი წოდების წარმომადგენელი ყველაში პირიდან გე-რობულს და ჩამდენი გულმოდგინდ

ნოთის პერიოდში, ქართველების მადიერ-სუბი, ხალხი ლეკობა მუშაობაში რე-ბი გამოიყენებს და საბჭოთაო სარ-სკოლო აღზრდის განყოფილებაში. ამბობენ, რუმინელები კახეთშიც სხვა-ვრობა პატარა ხანს. საშუალოა, რომ დაი-კომპრომისირების ვერ შეუთვსენი ბუნება ქართული მუსიკისა. ის მელო-დებიც კი, რომელიც ვითარ-მც ქართუ-ლია, რუსულ ყიდაზეა ხმა შეწყობილი, ქართული ცეკვა კიდევ არა ქართული დაკვირვება სპეციალურად. განა მარ-ტო რუმინელები გამოიყენებენ ქართული მუსიკის აღიარა დადგენილი და არა. მეო-რე კომპრომისირი იპოლიტი იგნოვი, დალტა ოპერა დეტორიკ ისეთივე ქარ-თული მუსიკის ბუნება მიუხედავად გა-მოდება, თუმცა საქართველოში წულობით სცხვარაობა. ასევე ითქმის სხვა რუსის კომპოზიტორებისთვის, რომელთაც ხელი მოუქციათ ქართული მუსიკისათვის.

ნამდვილი კრიტიკა რუმინელები—იპო-ლიტი იგნოვის ასეთი კომპოზიციისა რასაკვირველია, შესაძლებელია იყო თე-ორიულად და ნაკლი მრავალჯერ აღუ-ნიშნათ მწერლობაშიც, მაგრამ პრაქ-ტიკულად დიდხანს უპასუხობ რუმინე-ბი, ვადრე თვითონ ქართველები კომპოზი-ტორმა არ დაამტკიცა ის უპირალი ქე-შმადილება, რომ ქართული ცხოვრება ქართული მუსიკით უნდა გამოიხატოს. შექრო ფალაშვილის ოპერები ანემა-ლომ და ეთერა და დამას თეატრე (აქედ დუღელო) საუბრეთა კრიტიკა არის დემონის და დალტაობა, თუ მთლიანად არა, ქართული ელემენტის ორი მეს მდის რად-ნობით მაინც, ისევე ითქმის მ. ბაჟან-გვის თამარ ცხვრის და დ. ანკრევილის შოთა რუსთაველის ოპერებისათვის. კიდევ უფრო საუკეთესო კრიტიკა რუმინელები-ნის და იპოლიტი იგნოვის ის იქნება.

დემონი და დალტა ქართველმა კომ-პოზიტორმა რომ ქართული მუსიკით დასწავლეს მოქ. პ. ბე შთაფი თავის ერთ რუმინეში ამბობს, თითქმის დე-მონის მუსიკა აღმოსავლეთისა იქნა-ბოლეს მამისიკი თანახმა არის, რომ დემონის მუსიკა ქართული არ ყოფილა, რადგან ქართული და აღმოსავლეთური მუსიკა ბუნებით სხვადასხვაა. მაგრამ ვი-თე რაც აღმოსავლეთური გამოდგეს თავისი მთლიანობითა, მასთან ნაე ტყნა-ურად ცხვენება, რომ დემონის ქართუ-ლად წარმოდგენის დროს რეისობა აღ-წერებშიც დემონი ქართულად ჩი-ცმული გამოიყენა. რაც უნდა რუსულა იყვეს დემონი, შექმნილია მისი წარ-მოდგენა ხალხის გარეშე, არა კანკარე-ბად. ანემალომ და ეთერმაც არის დემონი ელემენტის ემეტი და ნუ თუ რუ-ბენშტეინის დემონისეზურად ჩი-ცმული უნდა გამოდგეს?

სახელმწიფო ოპერის დირექციამ დე-მონი ქართულად დასდგა. არტისტებმა, როგორც სხვა ქართული რეპრეზენ-ტი კარგად შეისწავლეს და გვიკვირს, რომ ესა იქნა რუსულ ტექსტს დაუბრუნ-დნენ. მოქ. დემონად ცოტას მართებ-და და ქართულად შეასრულდა დემო-ნის პარტიკა, ხალხი თუ გადაგვარებულა, რუსულადაც შეეძლო ემდგნა, რომ სა-ზოგადოების მოგონება მისი კარგი ხმა. ამის შემდეგ რა გარანტია გვაქვს, ზო-გიერთი ოპერა, რომელიც განზრახულია ქართული ენით წარმოსადგენად და ძველი რეჟის-დროს კერძო თაონო-ბით დადგმულა, ესა ქართველი პო-ლიტიკოსების დიქტატურის დროს რომ არ იმდროინდელ რუსულად სპეციალი-ტების და მუშაობა ინტელიგენციის ყუბით სწენის დასაბუთებლად ქარ-თულმა პოლიტიკაშიც ხოლოდ არ-თული ენა იცის და მხოლოდ ქართული კულტურა მისცემს ნამდვილ ძალას სო-ციალიზმის იდეალისათვის საბჭოთა-ველად. ასეთი უფლება ბრძოლით მოუ-პავებია და ცოცხალი თავით არაგის დაუბოძოს.

პეტრე მარიაშვილი.

ადვოკატურა და ეთიკა.

რუსეთის ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ ყველა ილემენტის სახელმწი-ფოებრივი (ხაერეზიისა და თავისუფ-რად გარდაქმნა იგი.

ოქტომბრის რევოლუციამ დასწერა პოლიტიკური წითელი წიგნი, რომლის უკანასკნელი ფურცლის შინაარსი, ნა-წარმოებელი უკვე უკანა პირველი ფურცლების შინაარსი. ეს ასევე უნდა მომხდარიყო რამდენიმე რევოლუციის პირველი პერიოდით თავის თავად განი-რევა მის შემდეგ პერიოდისაგან.

დღეს უკვე სწავს, რომ საბჭოთა რუს-პუბლიკებში სახელმწიფოებრივი მუშა-

ლოზანის კონფერენცია

ბილკანეთის საკითხი.

ბორდო. 24 ნოემბერი. გუშინ დღით ტერიტორიული კომისიის სხდომაზე სტანგემა გამოაქვეყნა ფრანგულ ენაზე სტანდულისკის განცხადება, სადაც ის მოითხოვს ბოლგარეთის დამცემს დასავლეთ ფრაკიის კონტროლში და ბოლგა-რეთისათვის ეგვის ზღვაში გასავა-ვალის მიცემას. მოკავშირეთა სა-ხელმწიფოების წარმომადგენლები, რომ შესაძლებელი იქნება ოსმალე-თისათვის საზღვარის დაწყება მდინ-არე მარიცე კარაგანის გარეშე ზავი ზღვადან ეგვის ზღვამდე. ორ-თავე სხარეზე დაწყებული იქნება დემილიტარიზაცია ქახილი ზონა 20 კილომეტრის მანძილზე. აღრი-პოპოლისა და კარაგანის სინდარნი მოიხდება და კონტროლი ამ ზო-ნაზე დევალდება მოკავშირეთა კო-მისიის, რომელიც კონტროლს გა-უშვებს აგრეთვე ბოლგარეთის ნავთ-სადგურს დედგაფის. რაც შეეხება

ბილკანეთის სახელმწიფოთა და-ახლოვება.

ბორდო. 24 ნოემბერი. დამაზა-სიათებელ მოვლენას, რომელსაც აღნიშნავენ ოთხშაბათის გაზეთები, წარმოადგენს დაახლოვება ბალკა-ნეთის სახელმწიფოთა შორის, მათ შორის ბოლგარეთთანაც.

ოსმალეთის პოზიცია.

მანოვერი. 24 ნოემბერი. უკორი-ერე დღელა სერა“ იტუბინება, რომ ლოზანში წინასწარ დახუ-რულ სხდომაზე ოსმალეთმა დაიკავს შეურთებელი და სამომარი პოზი-ცია.

უცხოეთი

დაგვიანების გზაზე.

პარისი. მარტლის სავაქო პალატის თაგვადმომარტმ გილამ ატურნალ ინტუ-სტრუქციის თანხმობის განცხადება, რომ სავაქო პალატის 21 ნოემბრის სხდომაზე გამოტანილი იქნება დადგე-ნილება მოსკოვში საფრანგეთის საინ-ფორმაციო ბიუროს ორგანიზაციის შე-სახება. ასეთი ბიუროს მოწყობის მიზნა მიაწოდოს ბიურო ინფორმაცია საფრან-გეთის სავაქო პალატის რუსეთის ბა-ზრის მდგომარეობის შესახებ.

გისომ განსაკუთრებით ხაზი გაუსვა იმ აზრს, რომ საფრანგეთში ყოველგვარი ზომები უნდა მიიღოს იმისთვის, რომ მან რუსეთის ბაზრის ხელდასა და გაუ-შვას და ამანად მიიღოს მონაწილე-ობა გერმანიის ეკონომიურ წინასწარ-ბის აღდგენაში.

მუშები და ბურჟუაზია იტალიაში.

რომა. უკორიერა დღელა სერა“ სწავს, რომ დედგაფის ბურჟუაზიამ აღიქვა-ბა ომის დროს მუშების და გლეხთა მა-სებს ნამდვილი ზევი და წესიერა შრომა და აცხადებდა რა, რომ ის აწარმოებს ბრძოლას სამშობლოს დიდებისა და თა-ვისუფლებისათვის და სამართლიანობი-სათვის, ხალხი უსარცხვილად უარყოფს ძველ პირობებს და ყველა კარებს უნდა მის-მართებელ ხალხს, რომელსაც მუშები იმე-დები შეპარდა.

მოსკოვი. 24 ნოემბ. ლანდონში ინ-გლისის ყოველ კუთხიდან თავი მოიყარა უმუშევრებმა, რომლებმაც გამართეს დიდი მანიფესტაციები. პოლიციამ მო-სილიზაციის უნდა თავის ნაწილებს და დაწყებულდების წინ ბაჩიკადები აღ-მართა.

მცირე ანტანტა და გერმანია.

პარიზი. პეტე პარიზი“ იტუყვება, რომ მცირე ანტანტას მთავრობების ძა-

განცხადება
ალბასომი გადსახადების მიმართ
ამით ცხადდება რომ ალბასომის საკრებულო დაარსდა 25 ნოემბერს
ა. წ. დილის 12 საათზე დაიწყო
საქარო მასრობა
სასტუმროზე: კომერციული ნომრები (ირაკლის ქ. № 8) კონდიციის
გაგება შეიძლება გადასახადთა ბიუროს კანცელარიაში ოთახი № 50.
№ 171. 2-2

ბიზნის ნერვოზობის ხანა ჩანს და
დაიწყო პერიოდი მწიფი, თავისუფალი
შემოქმედებითი მუშაობისა.
საბჭოთა რუსეთის პოლიტიკური
ფისი ისტორიაში მუდამ იმეფებდნენ
საგანგებო კომისიების მუშაობის წითელი
პერიოდი, როდესაც საბჭოთა იყო
განსაკუთრებული სიფრთხილე, დიდი გნერ
გია, სისწრაფე და მოქნილობა, რადგან
საბჭოთაობა იქმნებოდა ახალი შე
ლისუფლებიდან და მათი მტრებით
პროლეტარიატის რევოლუციისა.
ჩვენ მაშინ ვართ იმ ფაქტისა,
რომ საბჭოთა მთავრობამ რუსეთში გა
დაიტანა ყველა პერსპექტივები წინა
განი და გარეშე ბრძოლისა.
რუსეთის სარევიონის პოლიტიკური
ცხოვრების პერიოდში გადმოინდნენ
ნაცონი ატორიტეტები სახელმწიფო
ბრივი სტრუქტურისა და ამასთანავე
სწრაფი რევოლუციური გეგმები.
ჩვენ შეგვხვდა მხოლოდ სასამართ
ლოს ბიჭი.
პირველ პერიოდში ოქტომბრის რე
ვოლუციისა სასამართლოს ორგანიზა
ცია დაიწყო მთელი მთელი. ის ოფიცია
ლურად არ გაუქმებულა, მხოლოდ მისი
ასრულება, როგორც იურიდიული გრ
თელისა არ ასრულებს უფროდ.
დღეს კი სასამართლოს დაუბრუნდა
მთავრობის პატივი და ყურადღება. სა
მოქალაქო საქმეებისათვის არც ერთს სა
ხალხო სასამართლო სახალხო მსჯელ
თა მონაწილეობით.
საგანგებო სამოქალაქო კოდექსი. სის
ხლის სამართლის საქმეების ინიციატ
ვოლუციური ტრიბუნალები და სა
ხალხო სასამართლო.
რუსეთის ცენტრალური დამსარტლე
ბილი კომიტეტმა უკვე გამოცხად სის
ხლის სამართლის კოდექსი 227 მუხლით,
რომელიც უკვე მოქმედებს საქართვე
ლოში. როგორც ჩანს, რუსეთში
ა. წ. 15 ნოემბრიდან საქართვე
ლოში იწყეს მოქმედებას
საქ. ცენტრალური დამსარტლე ბილი
გა. მოქმედებს სისხლის სამართლის კოდექ
სი, როგორც დასაქმდნობი და სახელ
მწიფო ნილი ფქტორი სასჯელის შემუ
შავების პროცესში. მთავრობამ დაარსა
სი უწყური კომისიები, რომ ცვა
სიმიერ ხასიათს დაწესებულება და თანა
ბარი სასჯელი უნდა იქნეს კანკრე
ტიული და გამოქვეყნდეს კანონში.
ასრულებს საგანგებო ინსტანცია რო
გორც სამოქალაქო, ისე სისხლის სამარ
ტლის საქმეებისათვის.
ეს არის სახალხო მოსამართლე
საქ.

ჩვენ მომავალი საბჭოს წიგნი გვიჩვენ
ბი, ამასთან ერთად ჩვენ შევიცდებით
განვიხილოთ ერთი საკითხი — დემოკრატი
თი — დემოკრატიის დამოკიდებულება
ეთიკასთან.
ყველაზე ადრე ცხადია და ნაცონი —
რომ ფაქტობრივად არსებობდა, დემოკრა
ტიის არ არის ახალი ინსტიტუტი, ის ძვე
ლია — ძველი ორგანიზაცია, რომლის
საქმიანობა აშკარა არაა მართლ საბჭო
ქალაქი, არამედ სისხლის სამართლის სა
ქმეებისათვის.
რუსული ცოდნითა და გამოცდი
ლებით აღჭურვილი ბრალდებულები მხა
რეს უნდა წინააღმდეგ სსსმართლოს
ძიების პროცესში ასეთივე დამოკიდებ
ულება.
დემოკრატიამ მიიღო საგრძნობი გან
ვითარება ძველ, კლასიკურ ქვეყნებში
და განსაკუთრებით რომის რესპუბლი
კაში.
რუსეთში დემოკრატიის, როგორც
გარეგანი ორგანიზაცია, შემოვიდა
1864 წ. ნოემბრის 20-ს.
მას შემდეგ მრავალჯერ დასმულა,
როგორც იურიდიული კანონმდებლობაში,
ისე ლიტერატურაშიც — შემდეგი საკით
ხი: აქნდა მიიღოთ თუ არა გერმან
ყოველი საქმე, რომელსაც მას შესა
განებს თავისი კლიენტები?
ეს საკითხი მკიდრით არის დაკავში
რებული ეთიკასთან, იმ ფილოსოფიური
მოძღვრებათა, რომელიც იკვლევს
ბედნიანობა ზნეობის საკითხს მას მრავ
ალჯერ შეხება კანონმდებლობის განმარ
ტებისა და პასუხისთვის მ. ტრიბუნა
ლი უფლება და საერთო იურიდიული
ლიტერატურა.
როგორც წინასწარ ამ საკითხზე
ასრულებდა პასუხი რომიმ კანონმდებ
ლობაში.
ერთ-ერთი კრიმინალისტი იურიდიუ
ლი საზოგადოების ეფუნდში სწერს:
„ეთიკისა და კანონის ძალით დემოკრა
ტიის გველდება — ვიფიქრებ დაიწყებოდა
ჩვენ. მათი საქმეებისა, ფიქრი უნდა
მიცეთ, რომ ისინი მასს დაუპირე
მხოლოდ კომისიები და სამართლის
მოთხოვნებს მათი კლიენტებისა, და
არ დაუყენებდნენ საქმის ნაწარმოების
შეჩერებას სასამართლოს განმარტების
პროცესში. თუ და რწმუნდებოდნენ
მოთხოვნის უზნეობაში. მაგრამ რომის
კანონმდებლობის ფორმულა დემოკრა
ტიისა და ფიქრის მიღება შეხება, არ
განსაკუთრებულა თავის მოქმედების სფე
რისი მხოლოდ რომის სახელმწიფოს
ტერიტორიით, არამედ იმ ფორმული
ისაგანა ინტანსი, ეს ნების, საფ
რანგეთს და მრავალი სხვა სახელმწი
ფოების კანონმდებლობაში.
პიკარდის და დიუშენის შრომაში
აღნიშნულია, რომ ბელგიის კანონმდებ
ლობა გველდება გვიწოდებს დემოკრა
ტიული ის სექციები, რომლებიც არ იყ
ნენ უზნეო. დანარჩენი სახელმწიფო
ების კანონმდებლობა ამ საკითხს დუმი
ლით ფიქრის და მოთხოვნის გვიწოდებს
პატივისსახ და კეთილშობილ შესრულებ
ბის მათი მოვალეობისა და პიროვნული
ნაღვრი ეთიკის საკითხის გადაწყვეტის
ანიჭებს დისკიპლინარული წესდებუ
ლებების ორგანიზაციას.
ეს რაც შეეხება დასმული საკითხის
გამორკვევას სახელმწიფოთა კანონმდებ
ლობაში.
რას ამბობს იურიდიული ლიტერატ
ურა?
ამაზე შემდეგ.
ახალგაზრდა.

რუსებდეს საქართველოს ყოფნა არ
ყოფნა?
რაშია საქმე ასეთი ხანგრძლივი
„გაუგებრობა“ არ ნახული.
ჩვენ ვგვძნობთ, რომ ამ წერილ
ში აგლახა კრიტიკული და როდის
ვითამაშებთ, ვიტყვი იმას, რაც მი
ლიონჯერ თქმულია და მისი მოსმენა
არავის სწადის. უმჯობესია კითხვა
კონკრეტულად დავსვათ.
გვინდა თუ არა სკოლა? არიან
თუ არა საბჭოთაი მასწავლებლები?
აი, ამ კითხვებზე უნდა გასცეს
მთელი საქართველომ პასუხი. თუ
გვჭირია სკოლა და არ ვაპირებთ
ერთგულად გაქრობას, ვფიქრობთ
იმავც, რომ შეუძლია თუ არა
ფეხშიწელო და მშვიტ მწყურვალ
მასწავლებელს სკოლის არსებობის
შენარჩუნება?.. იმ სკოლის, რომე
ლიც უპატრონობით და ზოგ უფე
ცთა-უფიც მოპყრობით გავერანგებუ
ლი, გაპარტახებული და ნანგრევებს
წარმოადგენს?..
განსაკუთრებით კი ეს ასეა პრო
ვინციაში..
და თუ არ შეუძლია, რა ზომებს
იღებს სრულიად საქართველოს
მშრომელი ხალხი? აქ დუმილი შე
უძლებელია და თავის თავის და
ლატს ნიშნავს. ან სკოლა, ან ჩვენი
ენის წახდნა! ვისაც შესტკივა გუ
ლი, ყური სმენდ გაქვთ და თვალ
ნი ხედვით ამ კითხვებზე პასუხის
გაცემას ნუ დაიზარებენ. თავის
მხრით საქართველოს დამშეულმა
მასწავლებლებმა ერთხელ კიდევ უნ
და გამოაჩინონ მზის სინათლეზე
თავის იარები. მასწავლებელთა
მომავალ კონფერენციაზე კონ
კრეტულად უნდა დაისვას საკით
ხი: ან უნდა ვიყოთ ჩვენ და
ან არ უნდა ვიყოთ „კუქის. სა
კითხს მასწავლებელთა უფლებრივი
ყოფნის საკითხიც უნდა დავთოს.
არ შეუძლია იპედგავოგოს იმ კაცმა
და ქვეყანას გაუზარდოს სასურველი
შვილი, რომელსაც 24 საათში 48
ფაფერაქი ელის!
სინამდვილეს თუ თვალში შეე
ხედავთ, დავინახავთ, რომ ამ ეპიდ
სკოლის რდევების პროცესი სწარ
მხებს სამ მთავარ მიმართულებით.
მათი ჩამოთვლა ზედმეტად მიგვიჩნია,
ვინაიდან ეს ტრაგიული სურათები
ყველა ჩვენგანის თვალწინაა მომხ
დარი და ჩვენგან ნახული..
ახლა ორიოდე სიტყვა ზოგიერთ
„მასწავლებლებზე“ და მათ მოვა
ლუბაზე: უნდა ითქვას ყველას გა
საგონარად, რომ ისე ჩამორჩენილად
კარნაქტილად და უმოქმედო ჩვენი
მასწავლებლები არსოდეს ყოფი
ლან, როგორც ამ ეპიდ.
მიზეზები მრავალფეროვანი და
იდუმალნი, მაგრამ ერთი მთავარი
მიზეზი გვინდა დავახელოთ.
შემჩნეულია, რომ უკანასკნელ
დროს ყველა კაცი, ვისაც უკლებ
დის ცნება ხელთ უფლია მასწა
ვლებლად მიეზურება, ხოლო ნამ
დვილ მასწავლებელთა რიცხვი კი
არა ჩვეულებრივად აღებულობს.
ქვეყნის ინტერესისათვის უნდა ით
ქვას თამადა, რომ შემთხვევითი
ხალხი, რომელიც ახლა მასწავლე
ბლობს, უცნაურ მოჯადოებულ
წრეს ჰქმნის მის წიაღში.
თვით მოუზადებელი, უფიცი,
მოვალეობის შეუცნობი 24 საათში
იმას გაკაცის, რომ მას ჰშია და არ
აქვს ფული. ასეთი მასწავლებლები
მრავალია დღეს ჩვენში. თავისთავად
ცხადია, რომ ისინი ვერაფერს შეპ
მატებენ სკოლას გარდა იმისა, რომ
მასწავლებლის პრესტიჟს დასცემენ
და იქნებან „ოფიციალ მასწავლე
ბლებად“.
თავისთავად იგულისხმება, რომ
ასეთი მასწავლებლები ვერაფერს
კულტურულ სამსწავლებლო ატმო
სფერას ვერ შექმნიან საქართვე
ლოში და მუდამ „მშის“ ძახილში
დარჩებიან.
რა გამოსავალი არსებობს? ვფი
ქრობთ მასწავლებელთა დანიშნა

არ უნდა ხდებოდეს მხოლოდ და
მხოლოდ ოფიციალ საბუთების
ხედვით განათლების უწყებების
ერ, სკოლის ინტერესისათვის, მას
წავლებლის დანიშნის დროს უნდა
გვითხებოდნენ აუცილებლად ძველ
პედაგოგებს, ცოდან ჩამოვარდნილი
ჩვენთან არაფერს მოვა, პატარა სა
ქართველოში ჩვენ ყველანი ვც
ნობთ ერთმანეთს და კიდევ უფო
მასწავლებელი იცნობს მასწავლე
ბელს.
შეიძლება გვიპასუხონ, რომ ასეთ
შემთხვევაში ჩვენ მასწავლებლები
არ გვეყოფა. სარჩევი კი არა, უფარ
გისიც არა სწავსო. კეშმარტებით
მივიღებთ, მაგრამ კეშმარტებით
უნდა მივიღოთ ისიც, რომ „მო
დის“ მასწავლებელთა ხელში გან
ვლილმა ჩვენმა აბიტურიენტმა, რომ
მელმაც უმაღლესი სასწავლებლის
კარები უნდა შეაღოს, წერა-კითხვა
არ იცის. ეს ტიტველი უდავო ფა
ქტია.
ამ ყოფაში ჩვენი აზრით მთას
ჯერ უმჯობესი იქნებოდა ჯერ ჯე
რობით სკოლების რიცხვი შემცო
რებულიყო და დატოვებულ ყო
ფილიყო იმდენი, რამდენთათვის
საქ გვეყოფოდა გამოცდილი დაბე
ლავებული მასწავლებლები. სკოლბ
1000-ში 100-მა ისწავლოს, ვიდრე
1000-მა იაროს გასაფრენ „გაღლი
ფე“-თი. დაუმებელია ცუდლუტო
ბა და „Le manue“ მაშინ, როცა
მოვალეობა ავიღათ, როცა ასი და
ორასი ბავშვი თქვენ შემოგყურბთ.
მასწავლებლის უმუშაოობით და
უზეჯიოობით ბავშვები იზრწება—
მით მომავალი თაობა იღუპება, ამას
ერი არ გვაპატიებს, რაც უნდა მძი
მე არ უნდა იყოს ჩვენი პირობები,
ჩვენ თუ სკოლის კარები შევადეთ
იქ უნდა განვასახიეროთ ის კეთი
ლი და მამა მასწავლებელი, რომ
მელსაც იცნობდა ჩვენი სკოლა და
რომლის კულტი საქართველოში
იყო.
არსებულ პირობებში მიზანშე
წონილად მიგვაჩნია ასე მოქცევა,
მხოლოდ მომავლისათვის ფართე
ზომები უნდა იქნეს მიღებული ახალ
მასწავლებელთა მოსამზადებლად,
ზაფხულობით მაინც უნდა გაიხსნას
საქციალი მოსამზადებელი კურსები.
როგორც დავინახეთ სკოლის სი
ნამდვილე მწარე ყოფილა ყოველი
მხრით, მაგრამ ამ მწარე ყოფაშიც
ჩვენ, ზოგიერთ მასწავლებელთ მო
უწოდებთ თავის მოწოდების სიმა
ღლეზე დადგომასკენ. სტოლიპინის
პარპაზის დროს, როცა საქართვე
ლო რუსის მონობაში იყო, ქარ
თველი მასწავლებელი უახლოესი
მეგობარი იყო ქართველი გლეხისა.
მასწავლებელი ხალხს უყვარდა,
მასწავლებელი ხალხს წაფელი გუ
ლით ემსახურებოდა. ეს მაინც გვა
სხოვდეს!..
ირ-დი

ამაყუფებენ თავის აუდიტორიას. ამ
„ახალმა“ წარმოდგენებს ესწრება უფრო
ხშირად, საზოგადოების დემოკრატიული
ნაწილი.
შეღერის „ახალი“ რუსულმა სახელ
მწიფო დასმა დამკვეთი-აუდიტორულ შეა
სრულა, თუ არ მივიღებთ მხედველობაში
იმ პატარა დეფექტებს, რომელიც ზო
გიერთი რილის ადმინისტრაციის თანხ
ლები იყო და ცხადია შეთავსებულებსაც
ამდენადვე ანელებდა.
ამ ტრადიციის მთავარი ფეგურაა
ფრანკ მორი, ჟან-სენელს აწევს სიმ
ძიმე და სიმწიფე მთელი პარსისა და
აღნიშნულ საღმრთე მისი (ფრანკ მორი
ის) როლის აღსრულებით უნდა დავსა
დეს საერთოდ მთელი პარსის შესრულე
ბა. ამ საღმრთე ფრანკ მორის სულიერი
ტრალ-ზმის განცდა, მისი ფსიქიკური გან
წყობილება ჟან-სენელს მოქმედებდის
სრულიად დამკვეთი-აუდიტორულ უნდა
ჩათვალა: იმ გარემოების და წრის მი
ხედვით რომელშიც მას უბედროდა თა
მაში.
შეიძლება ყოველსა მსახიობზე ძა
ლიან ცუდად მოქმედებ, როცა წარმო
დგენას ცოტა ხა-ხი ესწრება, — ეს გა
რემოება თათქმის ანახებებს არტის ტის
ვნებას და შესაძნევე რიდიფერენტულ
გაწყობილებაში აყენებს თავისი როლის
ასრულების დროს.
კარლოს მორი, ეს მეორე თვალსაჩინო
გლემენტი ხანებულის დამისა, კარგი
იყო განსაკუთრებით ჟან-სენელ აქტებ
ში. მისი მიმიკა შედარებით ფრანკის
მიმიკასთან სუსტი იყო. დიქცია მასაც
კარგი ჰქონდა.
მამა სრული კეშმარტებით, მგაფ
ზიანდებლად გადმოავსა მამის სულიერი
ფრანკ, ზვილი, საშინელი უბედრობის
დროს. მგენიერი იყო მისი სინანული
შვილის (კარლოსის) დაწყვლის გამო,
რომელიც ფრანკის მიერ იყო შეყვანი
ლი შეცდომაში. ხოლო მის სიკვდილს,
როდესაც კარლოსმა თავის ვინაობა გა
მოაწვავა მასთან, ტყეში ყარდებთან,
იქლდა ბუნებრივობა.
ამაღამ ვერ მოგვცა ტიპის უნაკლო
განახება, მის თამაშს აქლდა განცდის
ფაქტი — მთელი პარსის გასწვრივ მას
მოსატყონებო ახსიანებდეს იმ დროებ
შიც კი, როდესაც პირველად ხედავს
თავის „უგან ნიკელეზულ“ მამათილს,
კარლოსის მიერ ნაშოვნ და გათვასტფ
ლებულს. მის კარლოსთან შეხედრასაც
აქლდა საჭირო აღტაცება. დამკვეთი-
აუდიტორი იყო მისი ექვანობა თავისი
ქმნის სიკვდილის მომტანი პიროვნების
მიმართ, რომელიც ფრანკის ჩვენებით
იყო გადტული უცნობის ტანისმოსში
რომ უფრო დაგრწმუნებია მამა და ამ
აღმა კარლოსის „სიკვდილში“.
დასაჩვენებლად ანახებს ხელს უწყობ
დნენ. დადგმის მხარე პარსს საერთოდ
დამკვეთი-აუდიტორი იყო — დეკორაციები
შესაფერი ჰქონდა. კარგი იყო განსაკუთ
რებით წყა და ფეხსაცმელი სურათი.
გ. თ-ლი.

ჩვენი სკოლისათვის
მასწავლებლობა და მოვალეობა.
„თანდროულმა ცხოვრებამ ორი
წამებული არსება იცის: მასწავლე
ბელი და მსახიობი“.
ეს ტრაგედია-ფრაზები ისე ხში
რად თქმულია, რომ მათ „ოდეს
ტურფა გაიფრეს“ ბედი ეწვია და
მზგავსი დადაღისი არა თუ რაიმე
რეალ ნაყოფს არ იღებს, პირიქით
იგი საზოგადოების ყურადღებასაც
ვერ იხედვრებს.
მასწავლებელი და მსახიობი ისევ
გაყრუული და მშოერნი დადიან რო
გორც დადიოდნენ ისევ ცხოვრე
ბის გარეშე, როგორადაც მოველი
ნენ საწყურთოს.
ასეთ მოწამომრი ყოფაშიც მას
წავლებელი და მსახიობი ძველ
ბურად ეწევიან მოვალეობის მძიმე
უფელს და მშრომელ საქართველოს
შემეცნებას ეწირებიან. მასწავლე
ბელმა იცის, რომ იგი მშრომელი
საქართველოს მყოფელობის მთავა

რი საძირკველია. გაჰქრეს მასწა
ვლებელი, ჩაბნელებდა ეროვნული
სკოლა და დაიწყება ხანა წარღვი
სა, ხანა ჩვენი ასიმილაციისა. სკო
ლა ჩვენი ეროვნულ სუნთვის, ცო
ცხლობის და თვით სახეობის შენა
ხვის უმძლავრესი ინსტრუტია. არ
გვექნება ეროვნული სკოლა, არ
ვიქნებით ჩვენი..
სკოლა ინახავს ენას, ეროვნულ
ყოფის მთავარ ფაქტორს და აქედან
ჩვენი ფიქრით ის გამომდინარეობს,
რომ სკოლა არ უნდა იყოს მხო
ლოდ კერძო პირთა — მასწავლებელ
თა მსხვერპლ შესაწირი ტაძარი.
არამედ იგი ყოფილა მთელი
ხალხის უძვირფასესი ტაძარი და
მისი დანგრევა ეროვნულ წარღვის
გვპირდება და ნუ თუ ამ სკოლის
კეთილ მოსაწყობით მთელი საქარ
თველო არ უნდა ჰზრუნავდეს? ნუ
თუ მართა მასწავლებლების მხრე
მა უნდა ზილოს ერის ეს უმძიმესი
ლოდი და სხვებს არ უნდა აინტე

თეატრი და ხელოვნება
ახალგაზრდა ხალხი „ახალი“
ოთხშაბათს, ნოემბრის 21 ზეობაში
ლის სახელობის სახალხო საბჭო რუსუ
ლი სახელმწიფოს დასის მიერ წარმო
დგენილ იქნა შილერის ტრადიციული „ც
ჩადი“.
წინასწარ უნდა აღინიშნავს, რომ ეს
„ახალგაზრდა ხალხი“ აუცილებლად ამარ
თლებს თავის დანიშნულებას, სახალხო
სექციონტრის საღამო წარმოდგენების
მართვის საქმეებით, რითაც შესაფერისდ

სახელმწიფო საოპერო თეატრი
„მინიონი“
ამ ოპერის ავტორი ამერიკელი ტომას
დაიდ ზანს იყო პარიზის academie des
beaux art დირექტორად და როგორც კამ
პოზიტორი ნაკლებ სახელგანთქმულია,
განკუთრებით საოპერო დარგში. მან
შექმნა ორი ოპერა „მინიონი“ და „პამ
ლეტი“. ორივე ოპერა ნაკლებ პოპულ
არიტულია და განსაკუთრებით იდგება
ad hoc დასის რომელიმე პერსონაჟისა
თვის. თუ დასში არის კოლორატურული
პარტიების ან მინიონის კარგი შესრუ
ლებები — ოპერაც ამოაქვთ არქივიდან,
თუ არ არის — ოპერა მთელი წლობით
ვერ იხილავს სცენას.
ტილიის სცენაზე ეს ოპერა დამ
და განსაკუთრებით მოქ. ზოთრკინაბა
თავს, რომელმაც მოგვცა მოზინდელი
სხე დატანჯულ ბავშვის მინიონის, რომ
ელიც მოგვცათ მშობლის სახლიდან
მოხეტიალე ციგანს. ჩინებულად ასრუ
ლებს შემდეგ სცენას, როცა პირობე
ბის შეცვლის გამო, ის დატანჯულ
მდგომარეობიდან თავს აღწევს და ხდებ
ბა საყვარელი და მოყვარულ ქალად.

სახელმწიფო საოპერო თეატრი
„მინიონი“
ამ ოპერის ავტორი ამერიკელი ტომას
დაიდ ზანს იყო პარიზის academie des
beaux art დირექტორად და როგორც კამ
პოზიტორი ნაკლებ სახელგანთქმულია,
განკუთრებით საოპერო დარგში. მან
შექმნა ორი ოპერა „მინიონი“ და „პამ
ლეტი“. ორივე ოპერა ნაკლებ პოპულ
არიტულია და განსაკუთრებით იდგება
ad hoc დასის რომელიმე პერსონაჟისა
თვის. თუ დასში არის კოლორატურული
პარტიების ან მინიონის კარგი შესრუ
ლებები — ოპერაც ამოაქვთ არქივიდან,
თუ არ არის — ოპერა მთელი წლობით
ვერ იხილავს სცენას.
ტილიის სცენაზე ეს ოპერა დამ
და განსაკუთრებით მოქ. ზოთრკინაბა
თავს, რომელმაც მოგვცა მოზინდელი
სხე დატანჯულ ბავშვის მინიონის, რომ
ელიც მოგვცათ მშობლის სახლიდან
მოხეტიალე ციგანს. ჩინებულად ასრუ
ლებს შემდეგ სცენას, როცა პირობე
ბის შეცვლის გამო, ის დატანჯულ
მდგომარეობიდან თავს აღწევს და ხდებ
ბა საყვარელი და მოყვარულ ქალად.

